

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Vormgeving van de Zuyd Hogeschool**

Gegevens

	Naam instelling	: Zuyd Hogeschool
datum	Naam opleiding	: hbo-bachelor Vormgeving (240 ECTS)
29 augustus 2014	Datum aanvraag	: 5 december 2013
onderwerp	Variant opleiding	: voltijd
Besluit accreditatie hbo-bachelor	Afstudeerrichtingen	: Productontwerp, Architectonische Vormgeving, Visuele Communicatie
Vormgeving van de Zuyd Hogeschool (002231)	Locatie opleiding	: Maastricht
uw kenmerk	Datum goedkeuren panel	: 3 juni 2013
U1300551	Datum locatiebezoeken	: 4 en 5 juli 2013
ons kenmerk	Datum visitatierapport	: 9 oktober 2013
NVAO/20142723/SL	Beoordelingskader	
bijlagen	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).	
3		

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Het visitatiepanel beoordeelt de hbo-bacheloropleiding Vormgeving aan Zuyd Hogeschool in Maastricht als voldoende.

Beoogde eindkwalificaties

De eindkwalificaties van de opleiding Vormgeving van Zuyd Hogeschool zijn gebaseerd op het landelijk vastgestelde competentieprofiel van het landelijk overleg Beeldende Kunstonderwijs in 2002. Aan dit competentieprofiel zijn een aantal deelcompetenties toegevoegd overeenkomstig de inhoudelijke onderwijsaccenten van de Academie Beeldende Kunsten Maastricht (ABKM), waar de opleiding deel van uitmaakt. Het panel constateert dat in de definitie van de eindkwalificaties elementen zijn opgenomen die relevant zijn voor de actuele ontwikkelingen in de samenleving, waarin afgestudeerde vormgevers straks hun vak uitoefenen. Het panel acht deze relatie een essentieel onderdeel van de eindkwalificaties en zou deze graag nog verder uitgewerkt willen zien. Het werkveld

Inlichtingen

Lieve Desplenter
+31 (0)70 312 23 39
l.desplenter@nva

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nva

Pagina 2 van 9 wordt intensief bij de opleiding betrokken, onder meer ook via opdrachten die het expertisecentrum Creative City acquireert. Het gaat daarbij onder meer om opdrachten gericht op innovatie die leiden tot samenwerkingsverbanden binnen en buiten de hogeschool. Ook zijn er presentaties van eindwerkstukken op internationale beurzen. Verder constateert het panel dat de eindkwalificaties in lijn zijn met de eisen die de Dublin Descriptoren en de hbo-standaarden stellen aan een opleiding op bachelorniveau. Het panel beoordeelt standaard 1 op basis van bovenstaande overwegingen als voldoende.

Programma

Het panel stelt vast dat de opleiding studenten een gedegen basiskennis op het terrein van kennis en samenleving weet te bieden door een mix van theoretische vakken en praktijkvaardigheden. Door de sterk praktijkgerichte oriëntatie doen studenten tijdens hun opleiding relevante beroepsvaardigheden op. De opdrachten die Creative City weet te verwerven voor studenten, biedt hen mogelijkheden om zich onderzoeksvaardigheden eigen te maken. Ook de opdrachten uit het bedrijfsleven zorgen ervoor dat de opleiding sterk op de actualiteit in het werkveld aangesloten blijft. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel voldoende voor standaard 2.

De opleiding Vormgeving begint met een algemene propedeuse, die geldt voor alle ABKMstudenten. Dankzij de gemeenschappelijke propedeuse doen studenten naar eigen zeggen waardevolle kennis en contacten op met studenten en docenten van andere vakdisciplines. Na de algemene propedeuse kiezen studenten voor een van de drie afdelingen van Vormgeving: Architectonische vormgeving, Productontwerp (waaronder Mode-, Textiel-, Product- en Sieraadvormgeving) of VISCOM. Studenten kunnen ook kiezen voor de twee afdelingen Autonome Beeldende Kunst en Docent Beeldende Kunst en Vormgeving.

De curricula zijn vervolgens zodanig opgebouwd dat studenten door te werken aan opdrachten in toenemende complexiteit in staat zijn om zich de eindkwalificaties eigen te maken. In de opdrachten brengt de opleiding theoretische vakken en praktische vaardigheden naar mening van het panel doordacht met elkaar in verband. In het vierde leerjaar lopen studenten stage en werken zij vervolgens aan een afstudeeropdracht. Het panel is positief over de opbouw van het programma en waardeert standaard 3 als goed.

De opleiding heeft in de vormgeving van haar onderwijsprogramma een belangrijke plaats ingeruimd voor de learning communities en het concept Leren door te maken. In de zogenaamde learning communities werken studenten uit verschillende jaren, gezamenlijk met docenten, alumni en opdrachtgevers aan projecten. Het panel stelt vast dat het werken in de learning communities goede mogelijkheden biedt aan studenten om hun beroepsvaardigheden te ontwikkelen. Wel zou het panel graag zien dat er meer cross overs tot stand zouden komen tussen de verschillende afdelingen van de opleiding en de verschillende afstudeerrichtingen. Tussen de afstudeerrichtingen Sieraad- en Product-, Mode- en Textiele vormgeving komt deze nu langzaam tot stand. De opleiding geeft het principe Leren door te maken vorm door studenten zoveel mogelijk in een realistische werkomgeving met opdrachten aan de slag te laten gaan. Daarnaast hanteert de opleiding een variatie aan werkvormen zoals het doen van een onderzoek, het maken van een moodboard enzovoorts. Het panel stelt vast dat de vormgeving van het onderwijsprogramma studenten stimuleert om zich de eindkwalificaties eigen te maken en hen goed voorbereidt op de toekomstige beroepspraktijk. Het panel beoordeelt standaard 4 als goed.

De opleiding kent verschillende instroommogelijkheden voor studenten. Centraal staat dat studenten over een passende vooropleiding en vooral een ontwikkelbaar talent moeten beschikken. Studenten hebben verschillende mogelijkheden om dat ontwikkelbare talent aan te tonen, via het toelatingsexamen, oriëntatiecursussen, samenwerking met Mbo-opleidingen en assessments. In de propedeuse en daarna blijft het ontwikkelbare talent essentieel voor verdere deelname aan de opleiding. Het panel constateert dat de opleiding goed in staat is om talentvolle studenten op te sporen en op te leiden. Het panel stelt tevens vast dat de opleiding aantrekkelijk is voor studenten uit het buitenland en beoordeelt standaard 5 als goed.

De opleiding Vormgeving heeft haar onderwijsprogramma in overzichtelijke onderwijsperiodes van tien weken opgedeeld. Deze indeling, de intensieve studiebegeleiding en de feedback die studenten tijdens de opleiding ontvangen, dragen bij aan de studeerbaarheid van de opleiding, constateert het panel op basis van documentatie en gesprekken met studenten. Het werken in de learning communities waarin studenten en docenten intensief met elkaar samen optrekken, zorgt ervoor dat bij eventuele knelpunten in de studeerbaarheid van het programma tijdig kan worden bijgestuurd. Het panel beoordeelt standaard 6 op basis van deze overwegingen als voldoende.

De duur van de opleiding voldoet aan de wettelijke eisen en bedraagt 4 jaar en 240 ECTS. Het panel beoordeelt standaard 7 als voldaan.

Personeel

Het personeelsbeleid van de opleiding Vormgeving is gebaseerd op het strategisch personeelsbeleid van de ABKM. De ABKM streeft naar docententeams (professional communities) met een grote diversiteit aan artistieke expertise en vakinhoudelijke professionaliteit. In totaal is 85 procent van de docenten in vaste dienst, de overigen hebben tijdelijke contracten of worden op factuurbasis bij het onderwijs betrokken. De opleiding werkt met een relatief grote flexibele schil, om aan te sluiten op actuele ontwikkelingen in het werkveld en om in te kunnen spelen op schommelingen in studentenaantallen. De opleiding schoolt docenten indien nodig in didactische vaardigheden. Daarnaast is er een ruim budget voor opleiding en scholing beschikbaar, waarmee de vakinhoudelijke kwaliteit van het docententeam is gewaarborgd. Docenten worden regelmatig en systematisch beoordeeld op hun kwaliteit in functionerings- en beoordelingsgesprekken. Het panel stelt vast dat de opleiding een verstandig personeelsbeleid voert met het oog op ontwikkelingen in het werkveld en in het onderwijs en waardeert standaard 8 als goed.

Het panel heeft kennisgemaakt met een enthousiast en kwalitatief sterk praktijkgeoriënteerd docententeam en vastgesteld dat er een ruime diversiteit aan kennis en expertise binnen het team aanwezig is. De onderwijsvaardigheden komen binnen de professional community voldoende aan bod in scholing en coaching. Een aantal docenten is actief bezig met het leggen van verbanden tussen menswetenschappen, maatschappijopvattingen en het vormgevingsvak. Het panel heeft daar grote waardering voor. Op basis van deze overwegingen beoordeelt het panel standaard 9 als voldoende.

Het panel heeft de verhouding tussen de omvang van het docententeam, het aantal ingeschreven studenten, het takenpakket en de invulling van het onderwijsprogramma bestudeerd. De docent-student ratio bedraagt 1:14,1 en dat is onder de norm van 1:15. Het panel komt tot de conclusie dat de omvang van het docententeam toereikend is, mede

Pagina 4 van 9 dankzij de uitgekende wijze waarop de ABKM onderwijskundige en administratieve taken heeft georganiseerd. Het panel beoordeelt op basis van deze overwegingen standaard 10 als goed.

Voorzieningen

Het panel stelt vast dat studenten en docenten over goede werkruimtes en ateliers beschikken. De werkplaatsen zijn goed geoutilleerd en er is aandacht voor de veiligheid van het gebruik van materiaal. Het aantal werkplekken is naar zeggen van studenten soms wat krap, maar dat leidt niet tot onoverkomelijke problemen. De ruimtes waar studenten en docenten over beschikken, ondersteunen het werken binnen de learning communities. Het panel beoordeelt de materiële voorzieningen van de opleiding en daarmee standaard 11 als goed.

De studiebegeleiding van de opleiding Vormgeving is intensief, zo constateert het panel. De begeleiding is individueel gericht op de eigen ontwikkeling van studenten. Studenten geven aan veel waardering te hebben voor de wijze waarop zij in hun opleiding worden begeleid. Het panel onderschrijft deze waardering.

De informatievoorziening is ondersteunend aan het onderwijsprogramma en de studiebegeleiding van studenten. Het panel beoordeelt standaard 12 als goed.

Kwaliteitszorg

De opleiding Vormgeving maakt een onderscheid tussen informele en formele kwaliteitszorg. Onderling overleg is een overheersend element in de kwaliteitscultuur van Vormgeving en van de ABKM. De professional communities en de learning communities met hun sterke onderlinge contacten zijn daarin bepalende elementen. Het panel heeft aan de hand van verslaglegging geconstateerd dat deze vorm van kwaliteitszorg toereikend is. De onderwijsperiodes worden regelmatig geëvalueerd en bijgestuurd, waarbij zowel verbeterpunten als daaropvolgende acties worden vastgelegd. Het panel constateert dat de opleiding de kwaliteitszorg adequaat heeft georganiseerd en beoordeelt standaard 13 als voldoende.

Uit de verschillende documenten die het panel heeft bestudeerd en de gesprekken die zijn gevoerd, constateert het panel dat de ABKM in zijn geheel en Vormgeving concreet invulling geven aan verbetermaatregelen die uit de evaluaties voortvloeien. De verbeteringen die naar aanleiding van de voorgaande visitatie zichtbaar zijn doorgevoerd, zijn daarvoor illustratief. Het panel komt op basis van deze bevindingen tot het oordeel voldoende voor standaard 14.

De opleiding Vormgeving betreft verschillende belanghebbenden bij haar kwaliteitszorg. Op basis van de gesprekken constateert het panel dat de opleiding open staat voor feedback en ideeën van docenten, studenten, alumni en werkveld. Het panel constateert dat de inbreng van de belanghebbenden in de kwaliteit van de opleiding geborgd is, maar nog tot meer resultaat mag leiden met name in de onderlinge samenwerking tussen afdelingen en beoordeelt standaard 15 als voldoende.

Op basis van de bestudeerde documenten en de gesprekken met docenten, studenten en examencommissie, stelt het panel vast dat de opleiding Vormgeving over een doordacht en gedegen toetsbeleid beschikt. De opleiding kent verschillende toetsvormen, waarbij de presentaties van werkstukken vier keer per jaar de meest belangrijke toetsmomenten zijn. De werkstukken worden beoordeeld door het docententeam. Studenten kunnen zich goed vinden in de beoordelingen. Het panel constateert dat deze beoordelingen en de beoordelingen van andere toetsen navolgbaar en adequaat zijn georganiseerd. De examencommissie functioneert nog relatief kort, maar geeft blijk van een serieuze taakopvatting en een sterke motivatie om haar positie en taakinvulling op orde te krijgen. De 19 eindwerkstukken die het panel heeft bestudeerd, waren allen van een voldoende niveau. Het panel constateert verschillen tussen de beoordelingen van de verschillende afdelingen en heeft kritiekpunten ten aanzien van het taalgebruik in de eindwerkstukken. Positief is het panel over de methodische onderbouwing van onder meer de eindwerkstukken van Architectonische Vormgeving en Sieraadvormgeving. Op basis van deze overwegingen beoordeelt het panel standaard 16 als voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel .

Bestuurlijke afspraak

De opleiding brengt de NVAO op de hoogte van de gemaakte vorderingen aangaande de invulling van de rol van de examencommissie op opleidingsniveau overeenkomstig de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (artikelen 7.12 t/m 7.12c en 18.70) door uiterlijk eind 2015 het jaarverslag van de examencommissie van het studiejaar 2013-2014 met een toelichting van het college van bestuur toe te sturen. Bij e-mail van 8 juli 2014 heeft het college van bestuur deze afspraak bevestigd.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Zuyd Hogeschool te Heerlen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 26 mei 2014 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Vormgeving (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Maastricht) van de Zuyd Hogeschool te Heerlen. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Productontwerp, Architectonische Vormgeving, Visuele communicatie. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 29 augustus 2014 en is van kracht tot en met datum 28 augustus 2020.

Den Haag, 29 augustus 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Omschrijving	Score
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.	Voldoende
2. Oriëntatie programma	De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoende
3. Inhoud programma	De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
4. Vormgeving programma	De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
5. Instroom	Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Goed
6. Studeerbaarheid	Het programma is studeerbaar.	Voldoende
7. Duur	De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
8. Personeelsbeleid	De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.	Goed
9. Kwaliteit personeel	Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Voldoende
10. Omvang personeel	De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
11. Huisvesting	De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
12. Studiebegeleiding	De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Goed
13. Evaluatie en KZ	De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende
14. Verbetermaatregelen	De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Voldoende
15. Betrokkenheid	Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Voldoende
16. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Vormgeving

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	36.4%	37.3%	27.1%	38 %	32.1 %

ABKM

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	31.7%	28.5%	27.7%	31.8%	25.9%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Vormgeving

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	53.4%	51.8%	36.5%	50%	32.1%

ABKM

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	41.7%	39.2%	36.2%	38.9%	26.3%

Tabel 3: Propedeuserendement na twee jaar

Vormgeving

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement	67.5 %	68.7%	83.5%	70%

ABKM

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement	64.5 %	59.8%	70.6%	65.5%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	Ba	PhD
Percentage	27 %	67 %	1 docent

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	14/1
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	28	20 à 27	20à 27	stage / afstudeeropdracht

Pagina 9 van 9 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- M.S. Martens, (voorzitter) Opleidingscoördinator, docent Interieur Ontwerpen, voorzitter kerngroep Curriculumhervorming InterieurArchitectuur en bestuurslid Associatie Faculteit Ontwerpwetenschappen – Artesis Hogeschool Antwerpen;
- Dr. M. Unger- De Boer (lid) kunsthistorica en publicist, met specialisatie in vormgeving en toegepaste kunsten;
- M. Mulder, (lid) eigenaar van en werkt als Creative Strategy Director bij Mattmo Communication & Design;
- M.P. Caton (student-lid) volgt de opleiding Audiovisueel Vormgeven aan Willem de Kooning Academie.

Het panel werd ondersteund door C.M.F. Bomhof, secretaris (gecertificeerd).